

OPIAADID URIINIS

Lühend	U-Mop
Mõiste	Opiaadid on tugevatoimelised valuvaigistid. Oopiumi peamine alkaloid on morfiin, vähestes kogustes sisaldub kodeiini. Heroiin, oksükodoon ja hüdmorfoon on morfiini poolsünteetilised derivaadid. Opiaatide kasutamine tekitab nii füüsilist kui psüühilist sõltuvust. Intoksikatsiooni sümptomid on miuos, hingamiskeskuse pärssimine, kopsuturse, vereringehäired, rasketel juhtudel kooma. Opiaate on võimalik määrata uriinis 1–3 päeva pärast manustamist.
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ teadvushäire diferentsiaaldiagnostika ▪ kahtlus opiaatide mürgistusele NB! Uuring ei ole ette nähtud sõltuvusaine kuritarvitamise tuvastamiseks!
Patsiendi ettevalmistus	Teavitage teadvusel olevat adekvaatset patsienti proovivõtu eesmärgist.
Proovivõtu vahendid	Uriinotops keeratava korgiga
Materjali säilivus ja transport	Uriin: 2–8 °C 2 päeva, –20 °C pikemaajaliselt
Teostamise aeg ja koht	Ööpäev läbi, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Mõõtmismeetod	Immuunkromatograafia (kiiruuring)
Referentsvahemikud	Negatiivne
Tõlgendus	<p>Positiivne Opiaatide sisaldus uriinis ületab uuringu läviväärtust:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opiaatide tarbimine ▪ opiaatidest tingitud intoksikatsioon ▪ ristreaktsioon (ravimid) <p>NB! Patsiendi poolt kasutatud ravimid võivad analüüsil anda ristreaktsiooni (valepositiivse tulemuse). Seetõttu ei kasutata kiiruuringut narkootilise aine kuritarvitamise sedastamiseks. Ristreaktsiooni kahtluse korral palume võtta ühendust konsulteeriva laboriarstiga.</p> <p>Sõltuvusaine kuritarvitamise sedastamiseks tuleb positiivne uuringu tulemus kindlasti kinnitada referentsmeetodil (mass-spektromeetria või gaaskromatograafia). Positiivse tulemuse kinnitamise vajadusest palume teavitada konsulteerivat laboriarsti igal konkreetsel juhul eraldi.</p> <p>Negatiivne</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opiaate uriinis ei leidu ▪ opiaate on tarbitud, kuid selle kontsentratsioon uriinis jääb alla läviväärtuse ▪ opiaate on tarbitud, kuid proovimaterjali on lahjendatud või sellele on lisatud pleegitavaid või desinfitseerivaid aineid
Konsultatsioon	Vaike Viia, Svetlana Norman
HK hinnakirja koodid	66141
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burtis CA, Ashwood ER, Bruns DE (2006) Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics, 4th Edition, Elsevier Saunders: 1339-1344 2. Kariis T, Jänes V, Mumma J. (2001) Narkomaania ravijuhis: 10–11
Koostaja	Vaike Viia